

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ 2021
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ <u>Θέμα:</u> Τέχνη, κοινωνία, αισθητική στον Theodor W. Adorno		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.philosophy.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα Τέχνη, Κοινωνία, Αισθητική αποσκοπεί στην εισαγωγή και στην ανάλυση κεντρικών κατηγοριών της Αισθητικής Θεωρίας του Theodor W. Adorno καθώς και στην ανάδειξη της επικαιρότητας του απώτερου σκοπού της, της διάσωσης του μη ταυτόσημου. Αφετηρία του μαθήματος είναι η αναζήτηση του συστηματικού τόπου της τέχνης στον 20ό αι., ειδικά μετά την κτηνωδία του Auschwitz, και το status της τέχνης μέσα σε έναν φθαρμένο πολιτισμό. Εν συνεχεία θα ανακατασκευασθεί η Φιλοσοφία της Τέχνης του Adorno μέσω της κριτικής αναμέτρησής της με την Αισθητική του Ωραίου και του Υψηλού του Kant, με τη Φιλοσοφία της Τέχνης του Hegel και της φροϋδικής Ψυχαναλυτικής Κριτικής της Τέχνης. Έτσι, θα μας δοθεί η δυνατότητα να αναλύσουμε κριτικά βασικές κατηγορίες της Φιλοσοφίας της Τέχνης του Adorno: ο αιγιματικός και ο γλωσσικός χαρακτήρας του έργου τέχνης, η διαμεσολάβηση μίμησης και ορθολογικότητας, η αισθητική εμπειρία και η ευτυχία της γνώσης, για να καταλήξουμε στην ουτοπία του Adorno της διάσωσης του μη ταυτόσημου. Στην κριτική ανασκόπηση και τον τελικό απολογισμό θα πραγματευτούμε τα ερωτήματα, αν μπορούμε στην εποχή μας να υπερβούμε τον χωρισμό κοινωνίας και τέχνης και αν και κατά πόσον η τέχνη μπορεί να συμβάλει στην πραγματοποίηση μιας έλλογης κοινωνίας. Με το πέρας του μαθήματος οι σπουδαστές θα έχουν εισαχθεί στις κατηγορίες των κεντρικών αστερισμών της Φιλοσοφίας της τέχνης του Adorno και θα είναι σε θέση να πραγματευθούν κριτικά ερωτήματα και προβλήματα της σύγχρονης Φιλοσοφίας της Τέχνης και της Αισθητικής Θεωρίας. Στο σεμινάριο θα αναλυθούν και θα σχολιασθούν κριτικά αποσπάσματα από το έργο του Theodor W. Adorno *Αισθητική Θεωρία*.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

- αυτόνομη και η ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- ο σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον,
- η επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- καθώς και η ανάλυση και επίλυση κοινωνικών ζητημάτων της εποχής μας.

(4) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τέχνη, Κοινωνία, Αισθητική στον Theodor W. Adorno

1. Ο συστηματικός τόπος της τέχνης
2. Το έργο τέχνης και το περιεχόμενο αλήθειας
3. Τέχνη και κοινωνία
4. Η θεωρία της τέχνης στους Kant και Hegel
5. Η θεωρία της τέχνης στον Freud
6. Αίνιγμα, γραφή, ερμηνεία
7. Ο γλωσσικός χαρακτήρας του έργου τέχνης
8. Διαμεσολάβηση μίμησης και ορθολογικότητας
9. Η αισθητική εμπειρία και η ευτυχία της γνώσης
10. Η ουτοπία της διάσωσης του μη ταυτόσημου
11. Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός

(5) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr><tr><td>Φροντιστήριο</td><td>10</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>24</td></tr><tr><td>Παρουσίαση εργασίας</td><td>40</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασίας</td><td>100</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>200</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Φροντιστήριο	10	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	24	Παρουσίαση εργασίας	40	Συγγραφή εργασίας	100	Σύνολο Μαθήματος	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	26														
Φροντιστήριο	10														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	24														
Παρουσίαση εργασίας	40														
Συγγραφή εργασίας	100														
Σύνολο Μαθήματος	200														

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εργασία, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</p> <p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 30% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εργασία: 50%</p>
---	---

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Πηγές και βιβλιογραφία</p>
<p>Adorno, Theodor W.: <i>Ästhetik</i>, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1971. Ελλ. μτφρ. Λ. Αναγνώστου, <i>Αισθητική</i>, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια.</p> <p>Gehtmann-Siefert, Annemarie, <i>Einführung in die Ästhetik</i>, München: UTB 1995.</p> <p>Gehtmann-Siefert, Annemarie, <i>Einführung in Hegels Ästhetik</i>, München: UTB 2005.</p> <p>Γιανναράς, Αναστάσιος: <i>Θέματα παραδοσιακής και σύγχρονης Αισθητικής. Πανεπιστημιακές παραδόσεις</i>, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1975.</p> <p>Henke, W. Roland, «Der dialektische Ansatz», στο Martina und Jörg Peters (επιμ.), <i>Moderne Philosophie-Didaktik. Basistexte</i>, Hamburg: Meiner, 2019 (71-83).</p> <p>Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: <i>Vorlesungen über die Philosophie der Kunst</i>, Hamburg: Meiner Verlag 2003.</p> <p>Kant, Immanuel, <i>Η κριτική της κριτικής δύναμης</i>, ελλ. μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: εκδόσεις Σμίλη, 2013.</p> <p>Lindner, Burkhardt / Lüdke, W. Martin, <i>Materialien zur ästhetischen Theorie. Theodor W. Adornos Konstruktion der Moderne</i>, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.</p> <p>Paetzold, Heinz, <i>Neomarxistische Ästhetik II: Adorno-Marcuse</i>, Düsseldorf: Pädagogischer Verlag Schwann, 1974.</p> <p>Rantis, Konstantinos, «Adornos Theorie der Kulturindustrie. Eine kritische Bewertung in Zeiten kapitalistischer Globalisierung», στο Martin Niederauer / Gerhard Schweppenhäuser (επιμ.), <i>„Kulturindustrie“: Theoretische und empirische Annäherungen an einen populären Begriff</i>, Wiesbaden: Springer VS, 2018, σ. 87-104.</p> <p>Rantis, Konstantinos, «Kants Kritik der Urteilskraft und Marcuses Befreiung der Natur», <i>Zeitschrift für kritische Theorie</i>, τχ. 48/49, 2019 (14-29).</p> <p>Ράντης, Κωνσταντίνος, <i>Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε</i>, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.</p> <p>Quent, Marcus / Lindner, Eckardt (επιμ.), <i>Das Versprechen der Kunst. Aktuelle Zugänge zu Adornos ästhetischer Theorie</i>, Wien / Berlin: Verlag Turia + Kant, 2014.</p> <p>Scheer, Brigitte, <i>Einführung in die Philosophische Ästhetik</i>, Darmstadt: WBG, 1997.</p>